

Hiányos fiasítás

ŠIKULOVÁ,

Veronika
(Mészáros Tünde
ford.)

Menettérti

L'Harmattan,
Budapest, 2014

Hiányos fiasítás

L'Harmattan, 2016
(megjelenés előtt)

„Fehér”

Magyar Lettre
Internationale, 83

„Helyek a hálóban”

Magyar Lettre
Internationale, 87

„Ház a Tabla mellett”

Magyar Lettre
Internationale, 94

Vagy a cseh Ctibor, aki a ringlispiéles búcsúkkal jött.

A háztartási bolt melletti placcon pakolták szét a búcsút. Ctibor káromkodott, csehül beszélt, basszni rá! Reggelente megringlispiéltette. Aztán mentek iskolába.

– Neked tényleg nincs csöcsöd?

Délutánonként az összes osztálytársukat ringlispiéltette, egész sötétedésig. De reggel csak őt. Száz papírrózsát is kapott tőle.

Mikor pakoltak, azt mondta:

– Gyere velem, mama leszél!

És átölelte, megcsókolta. Hősnőnk beindult, mire Ctibor:

– Kurva!

Két kiskakas az udvaron. Liliputiak. Csodás reggeli szóló. Fortissimo!

Néni a buszon:

– Mostanában furt csak mosok meg mosok. Aztán jön az uram és aszongya, hogy hát mit mosol te furt? Rettenetesen bepiszkolódik az ember ebbe a világba.

Reggel egy egész vaddisznót hoztak. Nem volt jól az anyja, ketten álltak neki a férjével felporciózni.

Hősnőnk roppantul élvezi, hogy mindenki fel van baszódva a hó miatt. Ami hull, és egyre hull.

Hulljon csak, amennyi kell. Aztán úgyis jön a hosszú, fárasztó nyár.

Kivirít a hunyor, az aranyeső, a hóvirág, a csillagvirág, a krókus, a májvirág. A kert mindig szép.

Két lúd húz el a magasban. Gyönyörű, szószátyár madárjai.

Az SNP téren ibolyát árult egy néni. Nyomoronc kis csokrokat.

– Ibolya, ibolyát tessék!

Element mellette, egymásra néztek.

– Szép lila ibolya – motyogta, mikor elhagyta.

Fentanyl tapaszt vett az anyjának. Nem hatott. Novalginnal, Palexiával tömte magát anya... Vérnyomást mértek, mindig. Időnként mentőt kellett hívni. Bevitték anyát az Állami Kórházba, megmérték a vérnyomását, megálapították, hogy nem szélütés, és este, néha éjszaka mehetek is érte. Ilyenkor a portán ácsorgott, pongyolában és boldogan, hogy elmúlt a vész, mehet haza.

Ezentúl nem veszi fel a telefont. Nincs kedve az anyja egészségi állapotáról beszélni, ha anya épp nincs jól. Csak Katkával, a nagynénjével telefonáltak egymásnak rendszeresen. Katu, így hívta a hűgát az anyja.

Néha, amikor az anyja rosszul volt, úgy érezte, beszélnie kell az orvossal. Minden orvos telefonszáma benne volt a mobiljában. Hívja? Ne hívja? Ilyenkor, este zavarkodjon? Ha mégis összeszedte a bátorságát a telefonáláshoz, és véletlenül nem vették fel a túldalton, esemesben kért elnézést. Máskor meg fütyült rá, hogy szemtelenség vagy sem, addig hagyta csengeni, míg fel nem vették.

Buszon:

– Mért dül folyton rám?

– Nem én mondom meg, hova düljek, ha tehetném, máshova dülnék. Tuggya, vannak magánál szebbek meg fiatalabbak.

Az út szélén pipiske szalad. Áll az autóbusz, azon az oldalon mindenki a madarat nézi. Mikor elindulnak újra, mondja egy bácsi:

– Szegénke!

A sofőr:

– Nem bírok hegedűt hallani, bizonyisten, mer egyből sírok. Csak meghallom, oszt futok.

A hűga is sírt, sokat. A doktorokat fel nem hívta volna. Félt. Nem jobban, mint a hősnőnk, csak másképpen. Mert hősnőnk nem sírt, hanem telefonált, futkosott, gyógyszert adagolt, a csillagokat lehozta volna az égről, ha az segített volna az anyján.

Hol jártál, báránymám?

Összefutott az átlátszó fülével, de az nem ismerte meg. Megöregedett. Az átlátszó fülű pedig nem.

Element Pozsonyba a barátnőjéhez, és berűgött. Máskor meg koncertre ment, és megint berűgött. Reggel aztán elmesélt mindent az anyjának.

A koncert a Filharmóniába volt meghirdetve. Amint rábólintott a meghívásra, lélekben azonnal feltúrta a szekrényét, előkotort belőle két alkalmasnak ítélt ruhát, majd ugyanazzal a svunggal továbbment lélekben az anyjához meg a hűgához. A szekrényükbe. Aztán rájött, hogy ebből a kiruccanásból nem lesz semmi. Pesztrát kell szereznie.

Az anyja azt mondta, majd ő vigyáz a gyerekekre, jobban van, sőt kölcsönadta hősnőnknek a francia vállkendőjét, hősnőnk fia pedig örült, hogy a nagyvi vigyáz rá meg a hűgára, mert ha nincs otthon a macska, cincognak.

Időnként ő is cincoghat, mikor a férje elutazik, és most hagyja, hadd cincogjanak a gyerekek, duplán is.

Dél előtt még bement dolgozni Pezinokba.

És ha már úgyis pokolra jut, hát miért ne aranyhintón menjen, csak nem fog kiöltözve-szagosítva bumlizni az éjszakai műszakba igyekvőkkel a buszon.

Náluk nincs taxi, ezért még Pezinokban kiment a drosztra, és rendelt egy kocsit a házuk elé, Modrába. A taxisofőr mondta, hogy persze, oksi-vilirendicsek, buli van, Filharmónia, hősnőnk pedig megnyugodva tért vissza a munkahelyére.

Munkából hazamenet lekéste a modrai buszt, a következőre alig fért fel, kiabált a sofőr, a fuldokló utasok...

– Haladjunk beljebb a koci belsejébe!

A koci belsejéből pedig olyan hangok érkeztek, amelyet a szardíniák adnának ki, ha beszélni tudnának.

– Beljebb már nem megy!

Ömlött a veríték, csörögtek a mobilok.

– Hol vagy?

– A buszba!

– Eva nem gyöhet, kórházba van.

– Há mi baja? Túlszlopálta magát?

– Nem, csak kipucójják alurró. Hétfőn má gyön munkába.

Mire a busz kiköpte a modrai főtéren, úgy érezte magát, mint akit tényleg megrágtak és kiköptek.

Elidőzik kicsit a megállóban. Ott vannak a budmericei cigányok, azoknak mindig megőrül. Szereti hallgatni őket.

A férfinak az egész arca befászlíva, kivéve a szemét meg a száját. A résen át szívja a cigit és bazmegol. A felesége sír, kiabál.

Megdobja az urát az utolsó tavaszi hóval.

Az ember meglöki, az asszony leesik a földre. Sírva fakad megint, úgy mondja:

– Segíccs má föl, gecó.

Az ember felemeli az öklét, az asszony sír, a férfi bele akar rúgni.

A nő végül belefújja az orrát a kabátjába, és szétvetett lábakkal a padnak dönti a hátát.

– Aggyegycigit!

Ad neki. A gyufa az istennek se akar meggyulladni. Az ember nem segítene. Csak nézi. Mikor ég végre a cigaretta, a nő elvigyorodik, és azt mondja:

– Gecó.

Otthon kiderül, hogy változott a helyzet, az anyja nem érzi jól magát, nem vállalja a gyerekeket.

– Velem ne törődj, és különben is itt a felnőtt fiad.

A fia megszavazza neki azt a kis örömet koncert formájában a Filharmóniában, és vállalja, hogy a haverjával együtt vigyáz a kishúgára, csak menjen már az anyja a francba. Lóhalálában zuhanyozik, sminkel és öltözik, literszám lötyköl magára mindent, amitől szebb és jobb lesz, de még így kirittventve se hiszi, hogy tényleg elmegy a koncertre, érzi, hogy itthon kellene maradnia, de a barátja biztos kint áll már a Filharmónia előtt, és megöli, ha nem tartja be az ígéretét.

Instrukciók a fiának.

– Felveszed a telefont, ha hívlak, semmi olyasmi, hogy nem hallottam!

– Felveszem, persze, de játszhatunk a számítógépen?

– A rózsaszín pizzsit add rá!

– Ezt az izét kitörölhetem a gépből?

– Lefekszel mellé, úgy altatod el, értetted?

– Rendelhetünk pizzát? Egyet vagy kettőt?

– Egyet vagy kettőt! Ne fürdesd meg, csak mosdásd le!

– Kofolát is lehet?

A fiúra és a jósorsra bízza a kislányt szalad a ház elé, várja a taxi, a hangverseny. Ő most rossz anya? Nem kellene mégis inkább visszamenni? Mi lesz a kicsivel? Mi van, ha...? Vagy ha...? Megy. Nem megy. Slussz. Hol az a taxis? Áll a kapu előtt és lesi a kocsit, de az csak nem jön. Odafönről is biztos jelezni akarják, hogy jobb lenne hazamenni!

De hisz mondta a sofőrnek, hogy hétre Pozsonyban kell lennie. A fia barátja érkezik peckes léptekkel, a karja tele kólával, csipsszel, számítógépes játékkal. Biozsúr. A kanyar mögül húszperces késéssel bukkan elő a taxi.

– Elnézést, de miért csak most jön, hiszen megegyeztünk...? – kérdezi a rossz anya riadt hangon.

– Jaaaj, neharagudgyon, el kellett vinnem a unokatestvéremhez megugranni a nyulát, itt van, vegye a dobozt a ölébe, nehogy kiugorjon. Ne féjjen, nem huggyozza le, van alatta nájlón.

Húzódóva veszi a dobozba zárt nyulát az ölébe, és imádkozik, hogy le ne huggyozza.

– És Pozsonyból visszajövet ki fogja tartani a nyulát?

– Há senki, elviszem előbb haza, nehogy megstresszelőggön. Frissen van ugratva.

A dobozban frissen ugrádozik a frissen ugratott, megstresszelődött nyúl. És gyanúsán búzlik. A rossz anya pedig talpig parfümben, a nyulas doboztól gyűrött ruhában hangversenyre tart. Szintén megstresszelődve.

– Hogyha lehugyozik vagy leizél a nyula, nem mehetek a koncertre. Biztos van alatta nejlón?

– Van! Vagyis nájlón nincs, de van rongy. Jaaaj, fiatalasszony, nem is hinné, mennyit bír huggyozni egy nyúl.

– Ne vicceljen –, és nézegeti magát a visszapillantóban, nem hisz a fülének meg a szemének. Ezt jól kifogta!

Kacsaringanak a pezsinoki utcákon, stresszelik a nyulát, aztán megállnak a sofőr háza előtt. A taxis felkapja a leendő anyát, és eltűnik vele a kapu mögött. Hősnőnk ül a kocsiban, nézi az óráját, most már egészen biztos, hogy nemcsak megbánja, hogy eljött a koncertre, hanem még le is készi.

Hol ez az ember? Megmondja neki, hogy vigye szépen haza, kivágja a gyereket a számítógép mellől, kiszórja a csipszet a kukába, és elaltatja a kislányt!

El fog készni, basszameg! Kiszáll a kocsiból. A sofőr szomszédja az utcán ácsorog. Hősnőnk kirittventve, kifittventve a taxinak támaszkodik.

– Ennek a húgyagynak nem szabadna embereket furikázni, csak nyulákat, há nem? – kezdeményez társalgást a szomszéd.

– Miért?

– Há ha megbeszéljük, hogy hatkor indulunk gombászni, ez még nyóckor döglök, bazmeg!

No fasza, gondolja hősnőnk. Nyílik az ajtó, kiset rajta a taxis felesége meg a gyerekei, nagy karéj kenyerekkel a kezükben.

– Má csak lezuhanyoszkodik, és jön, tiszta kosz a egész ember, mostanáig a unokatestvérené festették a kerítettést. De ne féjjen, fiatalasszony, úgy tud hajtani, mint a fitipaldi!

– Én nem félek, csak lekésem a koncertet. Maga nem tudna elvinni?

– Majd én elviszem, a világ végire is! – ajánlkozik a szomszéd. – Ingyér! No? Megyünk?

– Nem megyünk – söpri le az ajánlatot az asztalról, nyílik a zsebében a képzeletbeli bicska, a szomszédra szegezi képzeletbeli pisztolyát.

Férfiember kellene ide, aki ki tuggya centírozni.

– Jöjjön be addig be egy kávéra, fiatalasszony, minden rendbe lesz, meglássa – próbálja csillapítani a taxisné.

– Nem kávézni akarok, hanem koncertre menni! – ragaszkodik hősnőnk továbbra is ügyféljogaihoz.

Az asszony bemegy, biztos megsürgeti az embert, de nem. Diót hoz.

– Vigyen legalább a díjából! A mienk! Ojan zsíros, mint a snicli! Dukja csak be a ridikülbe, majd elropogtattya.

Már látja magát, amint túsarkúja túsarkával töri a diót a Filharmónia folyosót és pihenőt borító süppedős szőnyegen.

Begyömöszöli a diót a táskájába, pedig a legszívesebben széthajigálná, egyével. Bele a szomszédba, a taxisnéba, a megesett nyúlba, meg a sofőrbe is!

Ekkor kilép végre a frissre zuhanyoszkodott Fittipaldi, beül a volán mögé, a szomszédra kacsint, mintha felszedett volna egy bombázót, majd kilőnek Pozsony felé.

Szalaloznak a kocsik között, úgy érzi, ütött az utolsó órája, szegény gyerekei, örülnek, hogy nincs otthon az anyjuk, ő meg közben talán az intenzíven fog feküdni szorosra fászlított vádlival, sajnálja magát és dühös magára, amiért egyáltalán elindult a koncertre, de a taxis nyugalma rendíthetetlen, beszél tovább a nyuláról, hogy hogyan kezdte, hogy hogyan ellenek, hogyan eszik a család minden vasárnap nyulat, és hogyan hazudják a gyerekeknek, hogy csirke, hogy mekkora diójuk terem, mint a lógolyó!, és hogyan újította fel az unokatestvére a házat, és aztán hogyan ment el az unokatestvér felesége a szomszédal, és hogy ez az asszony hogy sajnálhatja most már.

Mire a Filharmóniához érnek, majdhogynem haverok.

– Csak a felét fizesse, ha má ojan sokat várt... .

– Nem számít, hogy vártam – nyomná a taxis kezébe a pénzt.

– De neem – mondja a taxis.

– De igen! – erősködik ő.

Szinte sajnálja, hogy többé talán sosem találkozhatnak.

A koncert után a barátja viszi haza, kellemetlenül meglepi a fiát meg a fia haverját, nem gondolták, hogy a koncertek ilyen rövidek, hősnőnk az lepi meg, hogy milyen nagyfiúsan gondoskodtak a kislányról, és egy svunggal elhatározza – önmagát meglepve –, hogy ha ez ilyen jól megy, akkor ezen túl a fia vigyáz majd a kicsire, aki viszont mindenkit meglep azzal, hogy nem bög, hanem alszik.

Tölt magának egy konyakot, aztán még egyet, majd még egyet, berúg, ül a teraszon, és siratja az anyját.

Reggel három hatalmas diót talál a táskájában.

Törd fel, mondta mindig tatko, hátha szép ruha van benne. Kiteszi a diókat az asztalra.

Reggel elkíséri iskolába a kislányt, és szalad az anyjához. Elmeséli neki a taxis élményét, majd kocsiba ülnek, furikáznak egyet.

(regényrészlet)

MÉSZÁROS TÜNDE FORDÍTÁSA